

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/263/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817210638
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7817210638.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudcov JUDr. Alexandra Husivargu a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcu : K. I., narodený XX.X.XXXX, bytom L. I.D., K.. V. XXXX/XX, zastúpený Hagyar & Partners, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Vlčkova 8/A, proti žalovanému : DS2 s.r.o., so sídlom v Brzotíne, Gemerská 563, IČO: 46 472 886, zastúpený JUDr. Igorom Milichovským, advokátom, so sídlom v Košiciach, Krmanova 14, o zriadenie vecného bremena, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava zo dňa 3. júla 2018 sp.zn. 12C 76/2017

rozhodol:

M e n í uznesenie tak, že ukladá žalovanému povinnosť umožniť žalobcovi a osobám navštevujúcim Biznis centrum/ubytovňa - turistická ubytovňa so súp. č. 504, postavená na parcele č. KN-C 294/7, evidovaná na LV č. XXXX, okres Rožňava, obec Rožňava, kat. úz. I.Ž., bezodplatný prechod a prejazd cez parcelu č. KN-C 294/1, zastavané plochy a nádvoría s výmerou 1409 m², evidovanú na LV č. XXXX, kat. úz. I., obec Rožňava, okres Rožňava do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zriadenie vecného bremena.

V prevyšujúcej časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) uznesením zo dňa 3. júla 2018 č.k. 12C 76/2017-63 uložil žalovanému povinnosť umožniť vlastníkovi nehnuteľnosti Biznis centrum/ubytovňa - turistická ubytovňa, so súp. č. 504, postavená na parcele č. KN-C 294/7, evidovaná na LV č. XXXX, okres Rožňava, obec Rožňava, kat. úz. I. a osobám navštevujúcim Biznis centrum/ubytovňa - turistická ubytovňa so súp. č. 504, postavená na parcele č. KN-C 294/7, evidovaná na LV č. XXXX, okres Rožňava, obec Rožňava, kat. úz. I.Ž., bezodplatný prechod a prejazd cez parcelu č. KN-C 294/1, zastavané plochy a nádvoría s výmerou 1409 m², evidovaná na LV č. XXXX, okres Rožňava, obec Rožňava, kat. úz. I.Ž..

2. Rozhodol tak o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý podal žalobca po začatí konania vo veci samej o zriadenie vecného bremena, spočívajúceho v práve prechodu a prejazdu cez pozemok a v práve státiť motorových vozidiel na piatich parkovacích miestach na pozemku parcela č. KN-C 294/1 - zastavané plochy a nádvoría s výmerou 1409 m², evidovanej na LV č. XXXX, okres Rožňava, obec Rožňava, kat. úz. I..

3. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobca odôvodnil tým, že je výlučným vlastníkom parcel č. 294/7 - zastavané plochy a nádvoría s výmerou 524 m², č. 294/19 - zastavané plochy a nádvoría s výmerou 613 m² a budovy Biznis centrum/ubytovňa - turistická ubytovňa súp. č. 504, na parcele č. 294/7, všetky nehnuteľnosti evidované na LV č. XXXX, kat. úz. I.. Prístupová cesta k vyššie uvedeným parcelám a budove v jeho vlastníctve vedie cez parcelu č. 294/1 - zastavané plochy a nádvoría s výmerou 1409 m², evidovanú na LV č. XXXX, kat. úz. I., ktorej vlastníkom je žalovaný na základe kúpnej zmluvy zo dňa 23.9.2014. V roku 2015 vybudoval žalovaný na parcele č. 294/1, ktorú

žalobca využíval na prejazd k parcelám a budove v jeho vlastníctve, parkovisko s plateným státím, čím úplne znemožnil žalobcovi prejazd na jeho parcely. K týmto nemá možnosť prístupu inou cestou, keďže alternatívna cesta, ktorá viedla cez pozemky vo vlastníctve mesta Rožňava, je neprejazdná, pretože tam boli umiestnené betónové kvetináče. Žalobca v súčasnosti nemá možnosť bezodplatne prejsť motorovým vozidlom k turistickej ubytovni, keďže za každý prejazd musí platiť parkovné. Od podania žaloby žalovaný na určitý čas sprístupnil žalobcovi prechod a prejazd cez parcelu 294/1, keď mu dal k dispozícii päť parkovacích kariet. V mesiaci máj 2018 zmenil svoj postoj a požadoval úhradu poplatku 50 € za parkovacie karty pod následkom zrušenia ich platnosti. Napriek tomu, že žalobca poplatok za parkovacie karty uhradil, žalovaný karty zablokoval a znemožnil tak prístup žalobcovi k jeho parcelám. Neúspešná bola aj komunikácia so žalovaným za účelom dohody o zriadení vecného bremena. Potreba neodkladnej úpravy vyplýva z tej skutočnosti, že žalobca nemá prístup k svojim nehnuteľnostiam iným alternatívnym spôsobom a je ohrozené jeho podnikanie, pretože bez priameho prístupu k nehnuteľnosti nie je možné, aby sa tam dostali sprostredkovatelia služieb a návštevníci ubytovne a navyše poukázal na to, že nie je v súlade s dobrými mravmi, aby ako vlastník nehnuteľnosti nemohol sa dostať ku svojej nehnuteľnosti a platiť za každý prejazd k nej.

4. Právne vec posúdil podľa ustanovení §§ 324, 325, 326, 329 a 330 CSP. Konštatoval, že žalobca osvedčil skutočnosť nevyhnutné na nariadenie neodkladného opatrenia s poukazom na to, že nadobudol nehnuteľnosť v čase, kedy prechod k týmto nehnuteľnostiam nebol obmedzený a bol využívaný ako verejné parkovisko mesta Rožňava. To, že žalobca nereagoval na návrh kúpnej zmluvy v rámci verejnej obchodnej súťaže v čase, keď bol vo vyšetrovacej väzbe, nemožno hodnotiť ako dôvod, ktorý by vylúčil, aby bolo zabezpečené právo prechodu žalobcu k jeho nehnuteľnostiam. Napokon je nesporné z listov vlastníctva, že bolo zriadené vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu a prejazdu práve cez pozemok č. 294/1 v prospech mesta Rožňava a Domu služieb s.r.o. Nie je celkom zrejmé z doterajšej komunikácie, z akých dôvodov bolo znemožnené zriadenie vecného bremena v prospech žalobcu, ktoré bolo aj písomne komunikované medzi žalobcom a mestom Rožňava. Oboznámením sa s fotokópiou katastrálnej mapy, ktorá bola pripojená k stanovisku Mestského úradu Rožňava a porovnaním so súčasným stavom tejto lokality (ktorá je známa súdu, keďže ide o lokalitu blízku centru mesta Rožňavy), je zrejmé, že prístupová cesta, ktorá mala viesť zo Šafárikovej ulice oblúkom k turistickej ubytovni, čiastočne cez chodník a komunikáciu v časti zadných priestorov pobočky VÚB, a.s., je v súčasnosti neprístupná, pretože sú tam osadené betónové stĺpy ukotvené do zeme a kvetinová výsadba v betónových kvetináčoch. Je zrejmé, že prístupová cesta k turistickej ubytovni v súčasnosti neexistuje. Zdôraznil, že žalobcovi bola vyfakturovaná suma za 5 parkovacích kariet vo výške 50 €, ktorú akceptoval. Napriek tomu nemôže využívať ani uvedené parkovacie miesta. Za týchto okolností je zrejmé, že záujem žalobcu by mohol byť ohrozený, pretože táto situácia by mohla viesť k tomu, že podnikateľské subjekty, ktoré potrebujú mať zabezpečený prístup k nehnuteľnosti žalobcu, ako aj osoby, ktoré bývajú v tomto zariadení, by vzhľadom na sťažnú možnosť prístupu k zariadeniu stratili reálne záujem o užívanie tejto nehnuteľnosti. Súd považoval za osvedčené, že uvedená situácia by mohla viesť ku škodám na strane žalobcu. Uzavrel, že nariadené neodkladné opatrenie je primerané, neobmedzuje využitie parkoviska žalovaným, a to aj s poukazom na kapacitu parkoviska. Súčasne je aj efektívne, pretože možno ním dosiahnuť ochranu, ktorej sa žalobca domáha.

5. Z týchto dôvodov súd vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v navrhovanom znení.

6. Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP a navrhol napadnuté uznesenie zmeniť tak, že súd návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietne a prizná mu náhradu trov konania. Argumentoval tým, že nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Nariadené neodkladné opatrenie je neurčité, nezrozumiteľné, nevykonateľné, neprimerané a predčasné. Žalobca neosvedčil skutočnosť odôvodňujúcu potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ako aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Nariadeným neodkladným opatrením súd žalovaného obmedzil spôsobom, ktorý ho neprimerane zaťažuje. Žalobca zároveň neosvedčil, že by mu hrozilo nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Neodkladné opatrenie je neurčité tak z hľadiska určitosti označenia nehnuteľnosti dotknutej neodkladným opatrením, ako aj z hľadiska označenia oprávnených osôb. Z uznesenia nie je zrejmé, v akom rozsahu, a teda kde presne by sa malo realizovať právo prechodu a prejazdu cez pozemok vo vlastníctve žalovaného. Vymedzenie práva prístupu cez pozemok žalovaného bez bližšieho konkrétneho vymedzenia časti pozemku, na ktorý sa má vzťahovať, je neprimeraným zásahom do vlastníckeho práva žalovaného, nakoľko umožňuje užívanie dotknutej

parcely v celom rozsahu, čím neprímerane obmedzuje žalovaného v realizácii jeho vlastníckeho práva a prekračuje mieru nevyhnutne potrebnú pre dosiahnutie účelnosti a efektívnosti dočasnej úpravy vzťahov účastníkov konania. Súd umožňuje žalobcovi a zároveň bližšie neurčenému počtu osôb prechod a prejazd po celej parcele žalovaného KN-C 294/1, čím neprímerane zasiahol do vlastníckeho práva žalovaného. Navyiac akékoľvek obmedzenie vlastníckeho práva je možné len za primeranú náhradu a v nevyhnutnej miere a aj zriadenie vecného bremena je možné len v presne vymedzenom rozsahu a za primeranú náhradu. Pokiaľ ide o vymedzenie okruhu osôb oprávnených užívať pozemok žalovaného na bezodplatný prechod, resp. prejazd, tento je taktiež neurčitý, pretože reálne nie je možné vymedziť, ktoré osoby počas dňa navštevujú nehnuteľnosť žalobcu, resp. prevádzky umiestnené v nehnuteľnosti a tieto osoby nie je možné vyselektovať, v dôsledku čoho je uznesenie nevykonateľné. Žalobca neosvedčil naliehavosť potreby upraviť pomery, nakoľko žalobcom uvedený faktický stav pretrváva už od roku 2015. Žalobca pritom mal možnosť ešte v roku 2014 uzavrieť zmluvu o zriadení vecného bremena, čo však odmietol. Mal teda možnosť získať bezodplatný prístup k svojej nehnuteľnosti už v roku 2014. Zároveň uviedol, že žalobca zavádza, ak tvrdí, že aj napriek úhrade parkovacích kariet mu žalovaný znemožnil prístup k nehnuteľnostiam tým, že zablokoval parkovacie karty. Žalobca totiž faktúru za splatenie parkovacích kariet neuhradil v lehote splatnosti do 20.5.2018, ale až dňa 25.5.2018, čo napokon bolo aj dôvodom zablokovania parkovacích kariet. Argumentoval ďalej tým, že žalobca nepreukázal existenciu ujmy, ktorá mu bezprostredne hrozí z konania žalovaného. Nariadeným neodkladným opatrením práve došlo k ohrozeniu podnikateľských aktivít žalovaného, nakoľko neurčitosť a nezrozumiteľnosť neodkladného opatrenia poskytuje priestor na zneužívanie bezodplatného parkovania každou osobou, ktorá sa označí za osobu navštevujúcu nehnuteľnosť žalobcu. Prechod k nehnuteľnosti žalobcu je pritom zabezpečený bez akýchkoľvek obmedzení, nakoľko parkovisko je opatrené závorami a nijakým spôsobom neobmedzuje v pohybe chodcov a pokiaľ ide o prejazd motorovými vozidlami, parkovacie rampy sú automatizované, to znamená po prevzatí parkovacieho lístka sa žalobca bez akýchkoľvek obmedzení dostane k svojej nehnuteľnosti aj motorovým vozidlom, pričom bezodplatný prejazd je zabezpečený v rozsahu piatich minút od prevzatia parkovacieho lístka. Nakoniec namietal, že neodkladným opatrením nie je možné upraviť hmotnoprávny nárok žalobcu, t.j. zriadiť vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu a prejazdu a uloženie povinnosti žalovanému v rozsahu uvedenom v uznesení je predčasné, nakoľko týmto navrhovaným neodkladným opatrením sa dosiahne stav, ktorý by sa inak mohol dosiahnuť až v prípade úspešného rozhodnutia vo veci samej, teda zriadením vecného bremena. Navrhovaným neodkladným opatrením sa žalobca domáha uloženia plnenia, ktoré je z hľadiska vecnej aj obsahovej stránky totožné s návrhom vo veci samej, a preto za týchto okolností, keď žalobcovi právo prechodu a prejazdu doposiaľ nevzniklo, je nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia neprípustné a predstavuje nevyvážené dočasné usporiadanie vzťahov. Zo všetkých týchto dôvodov navrhol zmeniť napadnuté uznesenie a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietnuť.

7. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť. K neurčitosti a nezrozumiteľnosti napadnutého uznesenia žalobca uviedol, že predmetná parcela vo vlastníctve žalovaného slúži ako parkovisko, väčšina parcely je pokrytá asfaltom a je účelovo upravená tak, aby po nej bol umožnený prejazd motorových vozidiel. Nakoľko je predmetná parcela vybavená dopravným značením, vodiči motorových vozidiel sú povinní poslúchnuť pokyny vyplývajúce z dopravného značenia. S ohľadom na túto skutočnosť je zjavné, že motorové vozidlá prechádzajúce po predmetnej parcele majú vopred určenú cestu, po ktorej sa majú pohybovať, a teda nemôžu parcelu užívať v celom rozsahu. Nie je preto možné hovoriť o neprímeranom zásahu do vlastníckeho práva žalovaného. Zároveň zo spôsobu využívania predmetnej parcely žalovaným ako parkoviska žalovaný sám určil, že parcela bude slúžiť na prejazd a státie motorových vozidiel. Umožnenie prejazdu žalobcu a osôb navštevujúcich turistickú ubytovňu nelimituje žalovaného nad nevyhnutnú mieru a nespôsobuje mu ujmu. Ako žalobca, tak aj osoby navštevujúce turistickú ubytovňu nemusia odstaviť svoje motorové vozidlá na parkovisku žalovaného, ale môžu ich odstaviť na parcele vo vlastníctve žalobcu, na ktorej je turistická ubytovňa postavená, čím nedochádza k obmedzeniu kapacity parkoviska vo vlastníctve žalovaného. K vymedzeniu okruhu osôb oprávnených z neodkladného opatrenia žalobca uviedol, že ak prislúcha osobe oprávnenej z vecného bremena - vlastníkovi nehnuteľnosti právo, ktoré mu zabezpečuje prístup k nehnuteľnosti, potom od tejto oprávnenej osoby odvodzujú právo užívať zaťažený pozemok tie osoby, ktoré tak robia s hospodárskym účelom, ktorému slúži panujúca nehnuteľnosť v čase zriadenia vecného bremena. Vzhľadom na komplikované vzťahy medzi stranami sporu v prípade, ak by v neodkladnom opatrení bol uvedený len vlastník nehnuteľnosti, žalovaný by neumožnil iným osobám navštevujúcim turistickú ubytovňu prístup k tejto nehnuteľnosti. Poukázal na to, že žalovaný s ohľadom

na uloženie povinnosť môže na obdobie vykonateľnosti napádaného uznesenia vystaviť žalobcovi kartu, ktorá umožní otvorenie závery v prípade vjazdu a výjazdu, čím môže byť zaručený výkon rozhodnutia. Ďalšia alternatíva je, že karta, ktorú motorovému vozidlu vydá automat pri vjazde, bude pred východom z parkoviska potvrdená na recepcii turistickej ubytovne, čím sa taktiež dokáže udržať kontrola nad tým, kto využíva prechod a prejazd cez parcelu vo vlastníctve žalovaného. Pokiaľ ide o osvedčenie naliehavosti potreby dočasnej úpravy pomerov žalobca uviedol, že k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pristúpil až po zablokovaní alternatívnej cesty k turistickej ubytovni betónovými kvetináčmi, a teda až v momente, kedy neexistoval žiaden prístup k jeho nehnuteľnosti. Poukázal tiež na to, že v čase doručovania zmluvy o zriadení vecného bremena bol vo väzbe a zásielka teda nebola doručená priamo jemu a vtedajší právny zástupca mu predmetnú zmluvu nepredložil. Za rozporné s dobrými mravmi považuje nutnosť uhradiť parkovné napriek tomu, že dochádza len k prechodu cez parcelu žalovaného. Toto obmedzenie limituje žalobcu a spôsobuje mu ujmu na jeho majetku, nakoľko je povinný platiť za každý prejazd k svojej nehnuteľnosti a taktiež tento stav odrádza ako nájomcov nehnuteľnosti, tak aj turistov navštevujúcich turistickú ubytovňu. Z konania žalovaného tak žalobcovi bezprostredne hrozí ujma. Zo všetkých týchto dôvodov trval na nariadenom neodkladnom opatrení.

8. Žalovaný v replike zotrval na svojich odvolacích námietkach a naďalej považuje uznesenie za neurčité, nezrozumiteľné a nevykonateľné z hľadiska označenia nehnuteľnosti, ako aj oprávnených osôb. Poprel, že by sa na pozemku nachádzalo nejaké dopravné značenie prikazujúce pohybovať sa len po určitej časti pozemku. Neodkladné opatrenie je spôsobilé neprímeraným spôsobom zasiahnuť do jeho vlastníckych práv. Naďalej namietal nemožnosť nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

9. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. d/,f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky ani na potvrdenie napadnutého rozhodnutia ani na jeho zrušenie, preto napadnuté uznesenie v zmysle ust. § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené v petite tohto rozhodnutia.

10. Pre nariadenie neodkladného opatrenia boli splnené všetky zákonné podmienky, t.j. osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, osvedčenie potreby neodkladnej úpravy pomerov strán a vzťah navrhovaného neodkladného opatrenia k predmetu konania vo veci samej, avšak vzhľadom na charakter nariadeného neodkladného opatrenia odvolací súd dospel k záveru, že trvanie neodkladného opatrenia je nevyhnutné časovo obmedziť do právoplatného skončenia konania vo veci samej z dôvodu, aby nedochádzalo nad nevyhnutnú mieru k obmedzeniu vlastníckych práv žalovaného bez akejkoľvek náhrady.

11. Zároveň vzhľadom na skutočnosť, že neodkladné opatrenie po začatí konania upravuje dočasne pomery strán sporu, odvolací súd formuloval petit neodkladného opatrenia tak, aby práva a povinnosti z neho vyplývajúce sa týkali žalobcu a žalovaného ako strán sporu a nepovažoval za dôvodnú úpravu neodkladného opatrenia vo vzťahu ku každému ďalšiemu potencionálnemu vlastníkovi nehnuteľností evidovaných na LV č. XXXX katastrálne územie I..

12. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

15. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

16. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

17. Podľa ust. § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

18. Podľa ust. § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

19. Podľa ust. § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

20. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že účelom neodkladných opatrení nariadených počas konania je potreba neodkladnej úpravy pomerov strán sporu, a to do času definitívnej právnej (súdnej) ochrany.

21. Predpokladom nariadenia neodkladných opatrení počas konania je :

1/ osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana,

2/ osvedčenie potreby neodkladnej úpravy pomerov alebo osvedčenie obavy, že exekúcia bude ohrozená, t.j. osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy,

3/ preukázanie vzťahu navrhovaného neodkladného opatrenia k predmetu konania vo veci samej (splnenie tejto podmienky sa vyžaduje iba u neodkladných opatrení nariadených počas konania - poznámka odvolacieho súdu).

22. Všetky tieto zákonné podmienky musia byť splnené kumulatívne a je povinnosťou súdu dôsledne skúmať ich splnenie, každú jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti. Z dočasného charakteru neodkladných opatrení nariadených počas konania vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej, ale pre jeho nariadenie musia byť osvedčené aspoň základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a musí byť zrejmé, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo strany sporu ohrozené. Pred nariadením neodkladného opatrenia musí súd zvážiť, či v dôsledku neodkladného opatrenia sa nevytvorí nezvratný (nenapraviteľný) stav v právnych vzťahoch medzi stranami sporu a či zásah do práv dotknutej strany sporu je primeraný žalobcom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov; t.j. či ide o zásah primeraný a posúdiť, či neodkladným opatrením nedochádza k zásahu do vlastníckych práv dotknutej strany sporu nad nevyhnutnú mieru.

23. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5 Cdo 91/2012). Podľa právnej teórie (Števec, M. a kolektív Civilné právo procesné, Eurokódex, s.r.o., Bratislava 2010, str. 309) osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie. Postačuje, že osvedčené skutočnosti sa mu so zreteľom na všetky okolnosti javia ako nanajvýš pravdepodobné (viď Ústavný súd SR sp.zn. I. ÚS 102/2005, III. ÚS 298/2008, atď.).

24. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je tak potrebné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Postačuje pritom z hľadiska osvedčenia pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, že nejde o nárok očividne vylúčený.

25. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP).

26. V prejednávanej veci z obsahu spisu je zrejmé splnenie všetkých vyššie uvedených zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia konania vo veci samej, keďže nárok žalobcu nie je očividne vylúčený a žalobca osvedčil pravdepodobnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana (osvedčil vlastnícke právo k nehnuteľnostiam) listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu, ako aj podanou žalobou o zriadenie práva vecného bremena prechodu a prejazdu cez parcelu žalovaného za účelom možnosti výkonu svojho vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX katastrálne územie I.. Zároveň žalobca osvedčil konanie žalovaného, v dôsledku ktorého mu je bránené v prístupe k jeho nehnuteľnostiam za adekvátnu náhradu, keď žalovaný mu umožňuje prístup k nehnuteľnostiam tak, že je povinný zaplatiť parkovací poplatok za každý prejazd cez jeho parcelu, a to aj v prípade, že nejde o parkovanie, teda státie na jeho parcele, pričom žalovaný nereagoval na výzvu žalobcu na uzavretie zmluvy o zriadení vecného bremena, a teda žalobca osvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu vzhľadom na existujúcu a stále pretrvávajúcu spornosť práv medzi nimi.

27. Pretrvávajúca spornosť práv medzi stranami sporu nakoniec vyplýva aj zo samotného odvolania, v ktorom žalovaný popiera právo žalobcu prechádzať cez jeho nehnuteľnosť a z obsahu spisu vyplýva, že tento prechod a prejazd mu neumožňuje ani na spoplatnené parkovacie karty. Hoci poplatok bol zaplatený 5 dní po lehote splatnosti, podľa názoru odvolacieho súdu žalovanému nič nebránilo tieto karty po uhradení poplatku aktivovať a takto dočasne do rozhodnutia vo veci samej upraviť pomery sporových strán.

28. Splnená bola aj podmienka vzťahu neodkladného opatrenia k predmetu konania vo veci samej o zriadenie práva vecného bremena prechodu a prejazdu, z ktorých dôvodov odvolací súd vyhovel návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, avšak iba po určený čas, t.j. do právoplatného skončenia konania vo veci samej z dôvodov, ako boli uvedené vyššie.

29. Nedôvodná je teda odvolacia námietka žalovaného o nesplnení zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia.

30. K námietke neurčitosti, nezrozumiteľnosti a nevykonateľnosti nariadeného neodkladného opatrenia odvolací súd uvádza, že na parcele 294/1, vo vzťahu ku ktorej vznikli stranám sporu práva a povinnosti, je vybudované platené parkovisko, a teda vzhľadom na spôsob užívania dotknutej parcely ako parkoviska, kedy táto parcela slúži výlučne na prejazd a státie motorových vozidiel, nie je potrebné na účely nariadenia neodkladného opatrenia bližšie špecifikovať, k akej časti parcely patrí právo prechodu a prejazdu žalobcovi a ďalším v petite rozhodnutia vymedzeným osobám, t.j. na ktorej konkrétnej časti parcely by sa malo realizovať, ako to nedôvodne namieta žalovaný.

31. Žalovaný v konaní ani neosvedčil, že by subjekty, ktoré majú zmluvne zriadené vecné bremeno - právo prechodu a prejazdu cez parcelu 294/1 a právo státia motorových vozidiel na tomto pozemku (mesto Rožňava a Dom služieb s.r.o., Brzotín) mali v zmluve presne určené, na akej časti tejto parcely môžu svoje právo realizovať.

32. Navyiac v tomto neodkladnom opatrení nejde o zriadenie vecného bremena (toto bude už predmetom konania vo veci samej), ale o uloženie povinnosti dočasne strpieť prechod a prejazd do času definitívnej právnej úpravy.

33. Otázka rozsahu samotného vecného bremena bude relevantná v konaní vo veci samej, keďže rozsudkom v prípade zriadenia vecného bremena dôjde k úprave definitívnej.

34. V záujme umožnenia žalobcovi využívať nehnuteľnosti vo svojom vlastníctve na podnikateľské účely je nevyhnutné zabezpečiť prístup k jeho nehnuteľnostiam nielen jemu samému, ale aj osobám zabezpečujúcim služby, nájomcom, návštevníkom turistickej ubytovne a podobne, pričom takéto vymedzenie okruhu osôb je súdnou praxou akceptované a nespôsobuje neurčitosť a nevykonateľnosť neodkladného opatrenia. Sám žalovaný uvádza, že reálne tento okruh nie je možné presne vymedziť, a preto pre účely neodkladného opatrenia považuje aj odvolací súd takéto vymedzenie okruhu oprávnených osôb za dostatočne určité.

35. Žalobca osvedčil aj potrebu bezodkladne upraviť pomery sporových strán vzhľadom na zmenu pomerov po začatí konania, kedy došlo k zablokovaniu alternatívnej cesty k turistickej ubytovni betónovými kvetináčmi a žalobca nemá žiaden priamy prístup k svojej nehnuteľnosti.

36. Zamedzenie prístupu k nehnuteľnostiam, v ktorých vykonáva žalobca podnikateľskú činnosť, nepochybne bráni riadnemu výkonu podnikateľskej činnosti, čím je preukázaná bezprostredne hroziaca ujma žalobcovi aj vo forme možného vzniku škody v podobe ušlého zisku.

37. Pokiaľ ide o námietku žalovaného, že bezodplatný prechod a prejazd predstavuje neprimeraný zásah do jeho vlastníckeho práva, odvolací súd uvádza, že takáto úprava pomerov je dôvodná vzhľadom na pretrvávajúce spory medzi stranami sporu, keď žalovaný neumožňuje žalobcovi prejazd cez svoj pozemok motorovými vozidlami ani po úhrade poplatku za parkovacie karty. Ide pritom len o dočasnú úpravu pomerov a až do času definitívnej úpravy pomerov, či už rozhodnutím súdu alebo na základe mimosúdnej dohody, do práv žalovaného nebude neprimerane zasiahnuté, pokiaľ nebude spoplatňovať prechod a prejazd žalovaného a osôb využívajúcich turistickú ubytovňu cez svoje platené parkovisko.

38. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že nariadeným neodkladným opatrením nedôjde k neprimeranému zásahu do práv žalovaného ani k neprimeraným obmedzeniam, keďže k predmetnému pozemku už bolo zriadené právo vecného bremena spočívajúce v práve prechodu a prejazdu v prospech mesta Rožňava a Domu služieb s.r.o. a vzhľadom na právo (iba) prechodu a prejazdu cez parcelu nebude žalobcovi a osobám využívajúcimi turistickú ubytovňu umožnené využívať parcelu žalobcu na bezplatné parkovanie a nedôjde tým ani k obmedzeniu kapacity parkoviska, ani k finančným stratám na poplatku za parkovanie.

39. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie v zmysle ust. § 388 CSP a nariadil neodkladné opatrenie tak, ako je špecifikované v petite tohto rozhodnutia iba do právoplatného skončenia konania vo veci samej a v prevyšujúcej časti, t.j. pokiaľ sa žalobca domáhal trvania neodkladného opatrenia aj po právoplatnom skončení konania, odvolací súd návrh na neodkladné opatrenie zamietol.

40. Dôvody, ktoré viedli odvolací súd k limitovaniu účinkov nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú v charaktere uloženej povinnosti neodkladným opatrením, kedy žalovaný je povinný trpieť užívanie parcely vo svojom vlastníctve bez akejkoľvek náhrady, čo je nutné obmedziť na nevyhnutne potrebnú dobu, aby nedochádzalo k neprimeranému zásahu do jeho vlastníckych práv.

41. O nároku na náhradu trov konania o nariadení neodkladného opatrenia rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie bude končiť, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 262 ods. 1 CSP).

42. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 poslednej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).